POLITECHNIKA WROCŁAWSKA WYDZIAŁ ELEKTRONIKI

KIERUNEK: Informatyka (INF)

SPECJALNOŚĆ: Inżynieria systemów informatycznych (INS)

PRACA DYPLOMOWA INŻYNIERSKA

Aplikacja webowa wspomagająca zarządzanie flotą samochodów

A web application supporting cars fleet management

AUTOR: Jan Pajdak

PROWADZĄCY PRACĘ:

dr inż. Jarosław Mierzwa, K-9

OPIEKUN:

dr hab. inż. Olgierd Unold Prof. nadzw. PWr, K-9

OCENA PRACY:

Spis treści

1	$\mathbf{W}\mathbf{p}$	rowadz	zenie	2
	1.1	Wstęp	)	2
	1.2	Cel i z	akres pracy	2
	1.3	Układ	pracy	2
2	Istn	iejące	rozwiązania	4
3	$\mathbf{W}\mathbf{y}$	magan	ia funkcjonalne i niefunkcjonalne	5
	3.1	Wyma	agania funkcjonalne	5
	3.2	Wyma	agania niefunkcjonalne	8
		3.2.1	Interfejs użytkownika	8
		3.2.2	Interfejs programistyczny	8
		3.2.3	Bezpieczeństwo	9
4	Zas	tosowa	ne technologie i narzędzia	10
	4.1	Zastos	sowane technologie	10
	4.2	Wykor	rzystane narzędzia	10
5	Pro	jekt i i	implementacja	12
	5.1	-	ektura	12
	5.2	Standa	ardy	13
	5.3	Bezpie	eczeństwo	13
	5.4	Interfe	ejs programistyczny	15
		5.4.1	Logika biznesowa	15
		5.4.2	Opis punktów końcowych	18
		5.4.3	Filtrowanie wyników żądań GET	38
		5.4.4	Eksport statystyk floty	40
	5.5	Interfe	ejs użytkownika	41
		5.5.1	Układ interfejsu użytkownika	
		5.5.2	Ekran logowania	42
		5.5.3	Ekran wylogowywania	42
		5.5.4	Dostępne pojazdy	43
		5.5.5	Historia wypożyczeń	44
		5.5.6	Szczegóły wypożyczenia	45
		5.5.7	Szczegóły wypożyczenia w trybie kierownika	46
		5.5.8	Wszystkie pojazdy	47
		5.5.9	Szczegóły pojazdu	48
		5.5.10	Szczegóły ubezpieczenia	49
		5 5 11	Szczogóły naprawy	40

SPIS TREŚCI	1

Li	terat	cura	54
	7.2	Możliwości rozwoju	54
	7.1	Wnioski	54
7		lsumowanie	54
	6.3	Testy dymne	53
	6.2	Testy systemowe	52
	6.1	Testy jednostkowe	52
6	Tes		52
		5.5.13 Szczegóły modelu pojazdu	51
		5.5.12 Wszystkie modele pojazdów	50

Wprowadzenie

1.1 Wstęp

Celem niniejszej pracy dyplomowej jest opracowanie projektu, implementacja oraz wdrożenie systemu umożliwiającego zarządzanie flotą samochodów. Pierwszym etapem projektu jest zebrane wymagań funkcjonalnych i niefunkcjonalnych oraz określenie zakresu pracy. Drugi etap projektu to wybór technologii i projekt architektury. Ostatnim celem jest implementacja systemu.

Temat projektu został wybrany ze względu na chęć wykorzystania wiedzy z dziedziny motoryzacji w celu stworzenia aplikacji ułatwiającej zarządzanie pojazdami. Z uwagi na rosnącą popularność rozwiązań związanych z wypożyczaniem samochodów celem projektu jest system, który można opisać jako wewnątrzfirmową wypożyczalnie umożliwiająca jak największe wykorzystanie dostępnej floty pojazdów przez pracowników, którzy nie mają potrzeby posiadania firmowego samochodu na wyłączność.

1.2 Cel i zakres pracy

Celem projektu jest stworzenie aplikacji umożliwiającej wypożyczanie oraz zarządzanie flotą samochodów. Aplikacja jest skierowana do firm które nie mają potrzeby lub wystarczających środków by zapewnić pracownikom samochody na wyłączność. Przykładowym przypadkiem użycia systemu może być jednorazowa potrzeba odwiedzenia klienta lub wyjazd na szkolenie. Typowe rozwiązania dla firm obecne na rynku skierowane są do firm świadczących usługi spedycyjne — aplikacje posiadają warstwę śledzenia ładunków oraz tworzenia zadań przewozowych dla kierowców; programy służące do obsługi komercyjnych wypożyczalni pomijają proces autoryzacji wypożyczenia — zwykle sprawdzana jest zdolność wypożyczającego do zapłaty.

Projekt utworzony w ramach tej pracy łączy mechanikę z komercyjnych wypożyczalni z dodatkową warstwą biznesową pozwalającą kontrolować sposób używania pojazdów.

Zakres pracy obejmuje utworzenie systemu spełniającego wymagania postawione w rozdziale 3.

1.3 Układ pracy

W rozdziałe pierwszym zawarto wstęp oraz krótki opis celu projektu. Drugi rozdział porównuje istniejące rozwiązania do aplikacji będącej celem projektu. Rozdział trzeci zawiera wymagania funkcjonalne oraz niefunkcjonalne. W kolejnym, czwartym rozdziałe znajduje

1.3. Układ pracy 3

się opis wybranych technologii oraz narzędzi, wraz z uzasadnieniem. Rozdział piąty skupia się na opisie technicznym projektu oraz jego implementacji. Szósty rozdział zawiera opis sposobu testowania systemu. Ostatni, siódmy rozdział zawiera podsumowanie projektu.

Istniejące rozwiązania

Jednymi z popularniejszych rozwiązań obecnych na rynku są Fleetly oraz Vinity Fleet Manager. Sposób działania Fleetly jest bliski działaniu systemu który został stworzony w ramach projektu, skupia się on jednak zanadto na aspekcie wypożyczalni i pomija funkcjonalności przydatne w prowadzeniu firmy niezwiązanej z wypożyczaniem samochodów. Vinity Fleet Manager posiada przestarzały interfejs, mały nacisk na kontrolę dostępu do pojazdów i system śledzenia towarów.

Oba wymienione systemy nie oferują integracji z istniejącymi zasobami firmy oraz są drogie w utrzymaniu ze względu na koszt licencji.

Wymagania funkcjonalne i niefunkcjonalne

3.1 Wymagania funkcjonalne

Wymagania zostały opisane według poniższego wzorca:

Numer	Numer wymagania
Nazwa	Krótka nazwa
Opis	Dokładny opis
Aktor	Grupa użytkowników
Kryterium spełnienia	Funkcjonalność która musi zostać zaimplementowana by wy-
	maganie można było uznać jako spełnione
Ograniczenia	Ograniczenia funkcjonalności, jeżeli takie istnieją

Rozróżniane są dwa rodzaje aktorów:

- Kierowca użytkownik korzystający z funkcjonalności tworzenia i przeglądania historii wypożyczeń
- Kierownik użytkownik z pełnym dostępem do systemu

Kierownik posiada wszelkie prawa i możliwości Kierowcy.

Dodatkowe pojęcia związane z modelami świata biznesowego:

- Model Pojazdu model opisujący specyfikacje techniczną wspólną dla pewnego zbioru pojazdów
- **Pojazd** model opisujący informacje unikatowe dla pewnego przedstawiciela zbioru Modeli Pojazdów.

Numer	1
Nazwa	Zarządzanie modelami pojazdów
Opis	System powinien pozwalać na dodawanie i edycję modeli po-
	jazdów; specyfikacji technicznej dla danego modelu.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może dodawać nowe modele samochodów. Informa-
	cje mogą zostać w późniejszym czasie zmodyfikowane lub usu-
	nięte.
Ograniczenia	Model pojazdu może zostać usunięty wyłącznie gdy nie ma żad-
	nych pojazdów

Numer	2
Nazwa	Zarządzanie pojazdami
Opis	System powinien pozwalać na dodawanie i edycję pojazdów bę-
	dących egzemplarzami modeli z wymagania #2; pojazd zawiera
	informacje unikalne dla danego egzemplarza, takie jak numer
	rejestracyjny.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może dodawać nowe pojazdy dla wybranego modelu.
	Informacje mogą zostać w późniejszym czasie zmodyfikowane
	lub usunięte.
Ograniczenia	Pojazd nie może być modyfikowany gdy jest obecnie wypoży-
	czony. Pojazd który był wypożyczany nie może zostać usunięty
	— może zostać oznaczony jako wycofany z użycia.

Numer	3
Nazwa	Zarządzanie ubezpieczeniami pojazdu
Opis	System powinien umożliwiać wprowadzanie informacji związa-
	nych z ubezpieczeniami danego pojazdu.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może przeglądać historię ubezpieczeń danego po-
	jazdu oraz wprowadzać nowe dane. System bierze pod uwagę
	obecny stan pojazdu podczas tworzenia wypożyczenia; pojazd
	nie może zostać wypożyczony w okresie gdy nie ma aktywnego
	ubezpieczenia.
Ograniczenia	

Numer	4
Nazwa	Zarządzanie serwisami pojazdu
Opis	System powinien umożliwiać wprowadzanie informacji związa-
	nych z serwisami danego pojazdu.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może przeglądać historię napraw danego pojazdu
	oraz wprowadzać nowe dane. System rozróżnia różne rodzaje
	serwisowania takie jak regularny przegląd, zdarzenie wyjątkowe
	czy naprawa powypadkowa. System bierze pod uwagę obecny
	stan pojazdu podczas tworzenia wypożyczenia; pojazd nie może
	zostać wypożyczony gdy jest obecnie naprawiany.
Ograniczenia	

Numer	5
Nazwa	Tworzenie wypożyczeń
Opis	System powinien umożliwiać przeglądanie dostępnych pojazdów (dostępność określana jest na podstawie informacji z wymagania #2) i tworzenie wypożyczeń wraz z niezbędnymi danymi takimi jak okres czasu i potrzeba stojąca za wypożyczeniem
Aktor	Kierowca
Kryterium spełnienia	Kierowca może utworzyć wypożyczenie
Ograniczenia	Kierowca nie może utworzyć wypożyczenia dla innego użytkow- nika

Numer	6
Nazwa	Kontrola wypożyczeń
Opis	System umożliwia kontrolowanie stanu wypożyczenia. Wypoży-
	czenie uznane jest za obowiązujące dopiero po akceptacji przez
	uprawnioną do tego osobę.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może przeglądać wypożyczenia utworzone przez
	użytkowników systemu oraz zmieniać ich obecny stan po ocenie
	zasadności wypożyczenia
Ograniczenia	Kierownik nie może akceptować własnych wypożyczeń

Numer	7
Nazwa	Zbieranie informacji o kosztach wypożyczeń
Opis	System umożliwia śledzenie kosztów utrzymania floty na pod-
	stawie raportów wprowadzanych przez wypożyczających.
Aktor	Kierowca
Kryterium spełnienia	Kierowca może wprowadzić informację związane z wypożycze-
	niem (zużyte litry paliwa, przejechane kilometry, całkowity
	koszt) po oddaniu samochodu.
Ograniczenia	

Numer	8
Nazwa	Zbieranie informacji o kosztach utrzymania
Opis	System umożliwia śledzenie kosztów utrzymania floty związa-
	nych z ubezpieczeniami oraz naprawami.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może wprowadzić koszty związane z ubezpieczenie-
	m/serwisem pojazdu.
Ograniczenia	

Numer	9
Nazwa	Wyświetlanie informacji o kosztach utrzymania
Opis	System jest w stanie wygenerować plik kompatybilny z progra-
	mem Excel zawierający dane na temat kosztów floty.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Kierownik może wywołać utworzenie pliku ze statystykami
Ograniczenia	

Numer	10
Nazwa	Przechowywanie informacji audytowych
Opis	System zapisuje informacje o dacie i użytkowniku dokonującym
	wprowadzenia nowych danych lub modyfikacji istniejących.
Aktor	Kierownik
Kryterium spełnienia	Informacje o dacie i użytkowniku modyfikowane są w trakcie
	zapisu do bazy danych. Kierownik może przeglądać dane audy-
	towe.
Ograniczenia	

3.2 Wymagania niefunkcjonalne

3.2.1 Interfejs użytkownika

- Wygląd powinien być prosty i nowoczesny
- Elementy strony powinny być rozmieszczone w intuicyjny sposób
- Struktura widoków powinna być ułożona zgodnie z zależnościami między wyświetlanymi danymi
- Aplikacja być wygodna w użyciu na ekranach komputerów o rozdzielczości HD (1366x768 pikseli) lub większej

3.2.2 Interfejs programistyczny

- System powinien wymagać niewielkich modyfikacji w przypadku integracji z istniejącymi zasobami firmy (np. baza danych pracowników)
- ullet Komunikacja powinna opierać się na otwartych i uniwersalnych standardach, np. dane w postaci JSON lub XML przesyłane protokołem HTTP

• Interfejs programistyczny powinien być niezależny od platformy tak by w przyszłości mógł zostać wykorzystany przez inne aplikacje

3.2.3 Bezpieczeństwo

System powinien być zabezpieczony zarówno po stronie interfejsu użytkownika (np. blokada przed przejściem do podstrony) oraz po stronie interfejsu programistycznego (ignorowanie zapytań od nieupoważnionych aplikacji). Zabezpieczenie powinno obsługiwać różne poziomy autoryzacji w zależności od roli użytkownika.

Zastosowane technologie i narzędzia

4.1 Zastosowane technologie

Interfejs użytkownika wykorzystuje platformę Angular 7. Podstawowymi elementami w Angular są komponenty [1], każdy z nich złożony z: pliku klasy TypeScript zawierającej logikę, wzorca htm opisującego wygląd widoku oraz opcjonalnego stylu css; w przypadku jego braku styl brany jest z komponentu-rodzica. Warto zwrócić uwagę na język programowania wykorzystywany przez platformę Angular — TypeScript [5], będący rozszerzeniem języka JavaScript. TypeScript dodaje silniejsze typowanie i kładzie większy nacisk na programowanie obiektowe, jednocześnie pozostając w pełni kompatybilnym z JavaScript, do którego jest kompilowany i następnie uruchamiany jest w przeglądarce. Proces kompilacji pozwala na usunięcie wielu błędów, które w przypadku JavaScript zostałyby zauważone dopiero po uruchomieniu aplikacji.

Jednym z ważniejszych komponentów aplikacji jest *Bootstrap* - framework interfejsu użytkownika pozwalający w prosty sposób tworzyć estetyczne strony internetowe. Dodatkowo, w projekcie wykorzystano motywy *Bootswatch*.

Interfejs programistyczny oparty został na technologii ASP.NET Core 2.1 — jest to nowoczesna platforma oferująca działanie na wielu systemach operacyjnych oraz większa wydajność względem starszych rozwiązań firmy Microsoft. Wykorzystany język programowania to obiektowy, kompilowany i statycznie typowany C# 7.3. Bardzo ważnym elementem tej części projektu jest EF (Entity Framework) Core 2.1 [6], framework ORM (Object-Relational Mapping) pozwalający na konwersję miedzy tabelami bazy danych a klasami C#. Jedną z najważniejszych funkcjonalności EF Core jest wykorzystana w niniejszym projekcie możliwość utworzenia bazy danych przy użyciu konwencji Code First; baza danych jest automatycznie generowana na podstawie klas C# znajdujących się w projekcie. EF Core współpracuje z większością popularnych baz danych; na potrzeby tego projektu wykorzystano MS SQL Server.

4.2 Wykorzystane narzędzia

W trakcie realizacji projektu wykorzystane zostały narzędzia najczęściej używane przy wybranych technologiach.

Do zarządzania kodem został wykorzystany system kontroli wersji *Git*. Lokalna kopia projektu była synchronizowana ze zdalnym, prywatnym repozytorium znajdującym się na serwisie GitHub. Wykorzystane rozwiązanie pozwala na łatwy dostęp do wcześniejszych wersji projektu oraz zmniejsza ryzyko utraty kodu, gdyż nie jest on przechowywany tylko

w jednym miejscu.

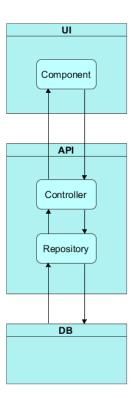
Ze względu na wykorzystane technologie, kod był rozwijany z pomocą narzędzi Microsoft, oferujących najlepsze wsparcie dla TypeScript oraz C#. Aplikacja klienta była rozwijana przy użyciu Visual Studio Code 1.28, nowoczesnego edytora który sprawdza się znakomicie przy tworzeniu interfejsów użytkownika ze względu na zintegrowaną konsolę pozwalającą na łatwe zarządzanie paczkami oraz łatwość dostosowywania do potrzeb użytkownika. W trakcie pracy wykorzystano wiele rozszerzeń, najważniejsze z nich to TSLint, linter wykrywający błędy w kodzie TypeScript oraz GitLens — rozszerzenie wspomagające zarządzanie repozytorium Git. Do rozwoju serwisów wykorzystano Visual Studio 2017 pozwalające na łatwe debugowanie kodu oraz analizę aspektów takich jak wykorzystanie zasobów przez program. Visual Studio zostało wzbogacone o narzędzie JetBrains Re-Sharper automatycznie formatujące pliki projektu według zadanego wzorca, zapewniając spójność i przejrzystość kodu.

Interfejs programistyczny testowany był przy pomocy *Postman 6.5.2*, aplikacji pozwalającej na wysyłanie oraz zarządzanie zapytaniami HTTP.

Projekt i implementacja

5.1 Architektura

System został stworzony przy użyciu klasycznej architektury w której można wyodrębić trzy moduły - interfejs użytkownika (UI), interfejs programistyczny (API) oraz bazę danych (DB).

Rysunek 5.1 Uproszczony schemat architektury z wyodrębnionymi najważniejszymi elementami składowymi

System został zaprojektowany tak, by mógł zostać zintegrowany z istniejącymi zasobami firmy — jedyne dane, jakie przechowuje, dotyczą logiki biznesowej, związanej z wymaganiami funkcjonalnymi; wynika to z faktu, że większość firm ma już własne bazy danych przechowujące informacje o pracownikach więc duplikacja danych jest niepożądana ze względu na zużycie zasobów oraz możliwe problemy z synchronizacją. Dane związane z użytkownikami (np. imię, nazwisko, e-mail i numer telefonu) czy lokacjami firmy (np. adres) mogą zostać pobrane z innej bazy danych; ponadto interfejs użytkownika nie

5.2. Standardy

umożliwia wprowadzania lub edycji takich danych. Implementacja opisana w dalszej części niniejszej pracy przechowuje przykładowe dane użytkowników do celów testowych w tej samej bazie danych, jednakże konfiguracja systemu tak by korzystał z innej, nie stanowi większego problemu.

W architekturze można rozróżnić trzy najważniejsze składowe, dwie pierwsze w interfejsie programistycznym i trzecią w interfejsie użytkownika:

- Kontroler (Controller) to klasa odpowiadająca za obsługę żądań HTTP [9].
- Repozytorium (*Repository*) zawiera logikę pośredniczącą w komunikacji między *API* a bazą danych.
- Komponent (*Component*) to podstawowy element definiujący działanie widoku w *Angular* [1].

5.2 Standardy

Projekt był tworzony zgodnie z dobrymi praktykami programowania, z naciskiem na poprawną implementację obiektowego paradygmatu programowania. Interfejs programistyczny był tworzony z użyciem sztandarowych możliwości języka C# takimi jak typy ogólne [4] (Generics) pozwalające na tworzenie pojedynczych metod i klas zdolnych do operacji na wielu typach, zachowując wszystkie zalety silnego, statycznego typowania i wysoką wydajność.

W celu zapewnienia przejrzystości kodu, nazewnictwo wszystkich elementów oraz dokumentacja kodu są zgodne ze standardową konwencją danego języka. Kod jest napisany w całości w języku angielskim.

Język	Туру	Pliki	Zmienne prywatne	Inne zmienne
C# [8]	PascalCase	PascalCase.cs	camelCase	PascalCase
TypeScript [2]	PascalCase	snake-case.typ.ts	camelCase	camelCase

Tablica 5.1 Najważniejsze konwencje nazewnicze

5.3 Bezpieczeństwo

Dostęp do systemu został zabezpieczony przy użyciu standardu JSON Web Token (JWT) [3]. Autoryzacja JWT bazuje na generowaniu podpisanych (przez co odpornych na sfałszowanie) tokenów po stronie interfejsu programistycznego, a następnie wysyłaniu ich do aplikacji klienta. API wcześniej wygenerowanego wymaga tokena w nagłówku HTTP dla każdego żądania wysłanego przez interfejs użytkownika; żądania z niepoprawnym tokenem zostają odrzucone.

Schemat działania autoryzacji JWT w opisywanym projekcie wyglada następująco:

- 1. Użytkownik loguje się przez interfejs użytkownika, podając nazwę użytkownika oraz hasło
- 2. Interfejs programistyczny weryfikuje dane logowania
- 3. W przypadku prawidłowego hasła utworzony zostaje token JWT zawierający: Informacje o wydającym token

Informacje o użytkowniku: jego identyfikator (nazwa użytkownika) oraz role

- 4. Utworzony token zostaje zaszyfrowany (uniemożliwiając jego sfałszowanie) i zwrócony
- 5. Odebrany token zostaje umieszczony w pamięci przeglądarki internetowej użytkownika

Interfejs programistyczny weryfikuje poprawność tokena dla każdego żądania *HTTP* z wyjątkiem tych związanych z procesem autoryzacji użytkownika; jeżeli token jest niepoprawny lub zbyt stary (wydany więcej niż 2 godziny przed weryfikacją), żądanie jest odrzucone.

Przechowywanie ról w tokenie JWT pozwala na autoryzację z uwzględnieniem uprawnień użytkownika, przykładowo, ograniczając dostęp do poufnych informacji lub modyfikacji przechowywanych danych przez osoby nieuprawnione.

Encoded PASTE A TOKEN HERE

eyJhbGciOiJIUzI1NiIsInR5cCI6IkpXVCJ9.eyJzdWIiOiJhZG1pbiIsImpOaSI6IjQxMjBjZTczLTk2ZDQtNGRmMiO4MzUzLWY5YTAyMzBkOWFmMCIsInJvbGUiOlsiQWRtaW5pc3RyYXRvciIsIk1hbmFnZXIiLCJFbXBsb311ZSJdLCJuYmYiOjE1NDM4MTAONTQsImV4cCI6MTUOMzgxNzY1NCwiaXNzIjoidmVoaWZsZWVOQXBpIiwiYXVkIjoidmVoaWZsZWVOQ2xpZW50InO.chDG1Blw2feAxFWWdYzj44M283Erd1eHPUQNVPhuLOc

Decoded EDIT THE PAYLOAD AND SECRET

```
HEADER: ALGORITHM & TOKEN TYPE
   "alg": "HS256",
    "typ": "JWT
PAYLOAD: DATA
    "sub": "admin"
    "jti": "4120ce73-96d4-4df2-8353-f9a0230d9af0'
    "role": ["Administrator", "Manager", "Employee"],
    "nhf" · 1543819454
    "exp": 1543817654,
    "iss": "vehifleetApi"
    "aud": "vehifleetClient'
VERIFY SIGNATURE
HMACSHA256(
   base64UrlEncode(header) + "." +
   base64UrlEncode(payload),
   vour-256-bit-secret
 ) w secret base64 encoded
```

Rysunek 5.2 Przykładowy token JWT Token został wygenerowany przy użyciu narzędzia ze strony https://jwt.io/.

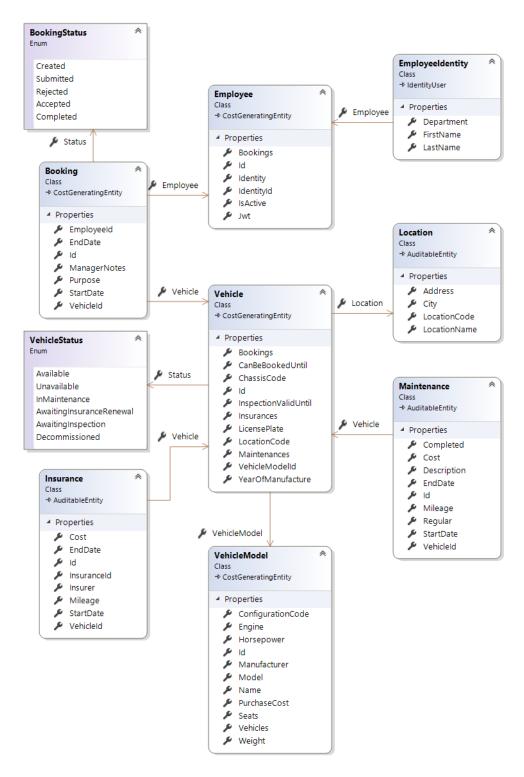
Tablica 5.2 Domyślna konfiguracja relacji ról do poziomu uprawnień

Aktor	Poziom dostępu	Wymagane role
Kierowca	Podstawowy	Employee
Kierownik	Pełny	Manager lub Administrator

5.4 Interfejs programistyczny

5.4.1 Logika biznesowa

Baza danych została automatycznie wygenerowana na podstawie klas opisujących świat biznesowy, przy użyciu *EF Core*.

Rysunek 5.3 Diagram klas Diagram klas został wygenerowany przy użyciu Visual Studio.

Listing 5.1 Przykład definiowania relacji między klasami w code-first

```
public class Booking
{
    [Key]
    public int Id { get; set; }

    [Required]
    public int VehicleId { get; set; }

    public virtual Vehicle Vehicle { get; set; }
}

public class Vehicle
{
    [Key]
    public int Id { get; set; }

    public virtual ICollection < Booking > Bookings { get; set; }
}
```

Definiowanie właściwości kolumn wygenerowanych w bazie odbywa się poprzez umieszczenie odpowiednich adnotacji przy polach:

- [Key]: klucz główny (PK)
- [Required]: pole jest wymagane, nie może być puste (null)

Do zdefiniowania relacji między tabelami należy użyć pól typu takiego samego jak PK docelowej klasy[7]. Używanie adnotacji nie jest wymagane, o ile pole zostało nazwane według standardowej konwencji EF Core — NazwaKlasyId (np. VehicleId). Dodatkowo klasę można uzupełnić o pola nawigacyjne (navigation properties), pozwalające na odnoszenie się do powiązanej klasy w łatwy sposób w kodzie programu, należy jednak pamiętać że domyślnie EF Core 2.1 nie wczytuje informacji o powiązanych obiektach; podczas komunikacji z bazą daną należy jawnie wywołać ładowanie powiązanych obiektów za pomocą metody LINQ Include().

Listing 5.2 Ładowanie powiązanych obiektów na przykładzie relacji wypożyczenia do pojazdu

Wszystkie klasy związane z logiką biznesową dziedziczą po klasie AuditableEntity posiadającej pola przechowujące informacje (data i nazwa użytkownika) o utworzeniu i ostatniej edycji encji. Klasy związane z elementami generującymi koszty (pojazdami, modelami pojazdów, wypożyczeniami i użytkownikami) dodatkowo dziedziczą po klasie CostGeneratingEntity przechowującej informacje o koszcie, zużytym paliwie i przejechanych kilometrach.

Wybrana strategia dziedziczenia to TPC — $Table\ per\ Concrete\ Type$. W strategii TPC tabele utworzone w bazie danych zawierają wszystkie kolumny odpowiadające polom wszystkich klas w hierarchii dziedziczenia.

Listing 5.3 Klasa abstrakcyjna AuditableEntity

```
public abstract class AuditableEntity
{
    [Required]
    public DateTime AddedOn { get; set; }

    [Required]
    public string AddedBy { get; set; }

    public DateTime? ModifiedOn { get; set; }

    public string ModifiedBy { get; set; }
}
```

Listing 5.4 Klasa abstrakcyjna CostGeneratingEntity

5.4.2 Opis punktów końcowych

Modele pojazdów

Tablica 5.3 Punkt końcowy $api/vehicle\text{-}models\ GET$

Tablica 5.3 Punkt koncowy api/vehicle-models GET			
IIDI	:/ .1 . 1	Opis	
URL	api/vehicle-models		
Wymagane role	Employee		
Metoda	GET		
		Przykładowe odpowiedzi	
Metoda 200 (OK)	GET Odpowiedź	Przykładowe odpowiedzi { "id": 3, "manufacturer": "Ford", "model": "Focus", "configurationCode": "FF2018184", "engine": "1.8 TDCi", "horsepower": 115, "seats": 4, "weight": 1200, "purchaseCost": 70000, "hasVehicles": false, "mileage": 7806, "fuelConsumed": 0, "cost": 778, "addedOn": "2018-11-19T23 :01:58.9837098", "addedBy": "admin", "modifiedOn": null, "modifiedBy": null }, { "id": 4, "manufacturer": "Ford", "model": "Focus", "configurationCode": "FF2018154", "engine": "1.6 TDi", "horsepower": 85, "seats": 4, "weight": 1150, "purchaseCost": 60000, "hasVehicles": false, "mileage": 23845, "fuelConsumed": 631, "cost": 6521, "addedOn": "2018-11-19T23 :01:58.9845431", "addedBy": "admin", "modifiedOn": null, "modifiedOn": null, "modifiedOn": null, "modifiedOn": null, "modifiedBy": null }	
	Onic	Lista modeli pojezdéw	
	Opis	Lista modeli pojazdów	

Tablica 5.4 Punkt końcowy $api/vehicle-models/manufacturers\ GET$

Opis			
URL	api/vehicle-r	nodels	
Wymagane role	Employee		
Metoda	GET		
	Przykładowe odpowiedzi		
200 (OK)	Odpowiedź	["Ford", "Skoda", "Toyota"]	
	Opis	Lista marek pojazdów	

Ta	blica 5.5 Pun	akt końcowy <i>api/vehicle-models/id GET</i>
		Opis
URL	api/vehicle-models/id	
Wymagane role	Employee	
Metoda	GET	
	]	Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)	Odpowiedź	<pre>"id": 3, "manufacturer": "Ford", "model": "Focus", "configurationCode": "FF2018184", "engine": "1.8 TDCi", "horsepower": 115, "seats": 4, "weight": 1200, "purchaseCost": 70000, "hasVehicles": true, "mileage": 7806, "fuelConsumed": 0, "cost": 778, "addedOn": "2018-11-19T23 :01:58.9837098",</pre>
		"addedBy": "admin", "modifiedOn": null, "modifiedBy": null }
	Opis	Model pojazdu o żądanym id
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_vehicle_model"
	Opis	Model pojazdu o żądanym <i>id</i> nie istnieje

Tablica 5.6 Punkt końcowy api/vehicle-models POST

```
Opis
URL
               api/vehicle-models
Wymagane role
               Manager, Administrator
               POST
Metoda
                            Przykładowe ciało
                 {
                   "manufacturer": "Ford",
                   "model": "Mondeo",
                   "configurationCode": "FM2018184",
                   "engine": "1.8 EcoBoost",
                   "horsepower": 155,
                   "seats": 4,
                   "weight": 1300,
                   "purchaseCost": 120000,
                   "hasVehicles": true,
                   "mileage": 49089,
                   "fuelConsumed": 2041,
                   "cost": 21809
                          Przykładowe odpowiedzi
               Odpowiedź
                          Id utworzonego modelu pojazdu.
200 (OK)
               Opis
                          Utworzenie nowego modelu pojazdu
```

Tablica 5.7 Punkt końcowy api/vehicle-models/id PUT

```
Opis
URL
                api/vehicle-models/id
Wymagane role
                Manager, Administrator
Metoda
                PUT
                             Przykładowe ciało
               "id": 5,
               "manufacturer": "Ford",
               "model": "Mondeo",
               "configurationCode": "FM2018184",
               "engine": "1.8 EcoBoost",
               "horsepower": 155,
               "seats": 4,
               "weight": 1300,
               "purchaseCost": 120000,
               "hasVehicles": true,
               "mileage": 49089,
               "fuelConsumed": 2041,
               "cost": 21809,
               "addedOn": "2018-11-19T23:01:58.9845434" \; ,
               "addedBy": "admin",
               "modifiedOn": null,
               "modifiedBy": null
                          Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)
                Opis
                            Model pojazdu został zaktualizowany
                Odpowiedź
404 (Not Found)
                            "No_such_vehicle_model."
                Opis
                            Model pojazdu o żądanym id nie istnieje
```

Tablica 5.8 Punkt końcowy api/vehicle-models/id DELETE

	Opis			
URL	api/vehicle-models/id			
Wymagane role	Manager, Ac	dministrator		
Metoda	DELETE			
	Pr	zykładowe odpowiedzi		
200 (OK)	Opis	Model pojazdu został usunięty		
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_vehicle_model."		
	Opis	Model pojazdu o żądanym <i>id</i> nie istnieje		
400 (Bad Request)	Odpowiedź	"Vehicle_model_has_vehicles."		
	Opis	System posiada egzemplarze modelu pojazdu o żądanym id , nie może on zostać usunięty		

Pojazdy

	Tablica 5.9	Punkt końcowy api/vehicles GET
		Opis
URL	api/vehicles	
Wymagane role	Employee	
Metoda	GET	
		Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)	Odpowiedź	[{ "id": 31, "manufacturer": "Ford", "model": "Focus", "horsepower": 115, "seats": 4, "yearOfManufacture": 2016, "locationCode": "KRK-1", "canBeBookedUntil": "2019-07-07T00 :00:00", "status": "Available", "chassisCode": "IIY9HNIMESHU" }, { "id": 32, "manufacturer": "Ford", "model": "C-Max", "horsepower": 105, "seats": 5, "yearOfManufacture": 2016, "locationCode": "WRO-1", "canBeBookedUntil": "2019-03-10T00 :00:00", "status": "Available", "chassisCode": "571VIXS34I71" }]
	Opis	Lista pojazdów
	Ohro	Libou Pojuzdon

Tablica 5.10 Punkt końcowy api/vehicles/id GET

	Tablica 5.10	Punkt koncowy api/venicies/ia GE1
IIDI	:/1-:-1	Opis
URL	api/vehicles/id	
Wymagane role	Employee	
Metoda	GET	
		Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)	Odpowiedź	{ "id": 51, "vehicleModelId": 9, "manufacturer": "Ford", "model": "S-Max", "seats": 6, "horsepower": 105, "engine": "1.6 TDDi", "status": "Available", "licensePlate": "WRO CFKK", "yearOfManufacture": 2016, "chassisCode": "1X6HF53108QH", "locationCode": "WRO-3", "inspectionValidUntil": "2019-03-03T00 :00:00", "canBeBookedUntil": "2019-02-23T00 :00:00", "hasBookings": true, "mileage": 9934, "fuelConsumed": 668, "cost": 7050, "addedOn": "2018-11-21T20 :46:16.0330605", "addedBy": "admin", "modifiedOn": null, "modifiedBy": null }
	Opis	Pojazd o żądanym <i>id</i>
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_vehicle."
	Opis	Pojazd o żądanym <i>id</i> nie istnieje

Tablica 5.11 Punkt końcowy api/vehicles POST

```
Opis
URL
               api/vehicles
Wymagane role
               Manager, Administrator
Metoda
               POST
                            Przykładowe ciało
            "vehicleModelId": 9,
            "manufacturer": "Ford",
            "model": "S-Max",
            "seats": 6,
            "horsepower": 105,
            "engine": "1.6 TDDi",
            "status": "Available",
            "licensePlate": "WRO CFKK",
            "yearOfManufacture": 2016,
            "chassisCode": "1X6HF531O8QH",
            "locationCode": "WRO-3",
            " inspection Valid Until": "2019-03-03T00:00:00",
            "canBeBookedUntil": "2019-02-23T00:00:00",
            "hasBookings": true,
            "mileage": 9934,
            "fuelConsumed": 668,
            "cost": 7050
                         Przykładowe odpowiedzi
               Odpowiedź
                          Id utworzonego pojazdu
200 (OK)
               Opis
                          Utworzenie nowego pojazdu
```

Tablica 5.12 Punkt końcowy api/vehicles/id PUT

```
Opis
URL
                api/vehicles/id
Wymagane role
                Manager, Administrator
Metoda
                PUT
                            Przykładowe ciało
            "id": 51,
            "vehicleModelId": 9,
            "manufacturer": "Ford",
            "model": "S-Max",
            "seats": 6,
            "horsepower": 105,
            "engine": "1.6 TDDi",
            "status": "Available",
            "licensePlate": "WRO CFKK",
            "yearOfManufacture": 2016,
            "chassisCode": "1X6HF531O8QH" \, ,\\
            "locationCode": "WRO-3",
            "inspectionValidUntil": "2019-03-03T00:00:00",
            "canBeBookedUntil": "2019-02-23T00:00:00",
            "hasBookings": true,
            "mileage": 9934,
            "fuelConsumed": 668,
            "cost": 7050,
            "addedOn": "2018-11-21T20:46:16.0330605",
            "addedBy": "admin",
            "modifiedOn": null,
            "modifiedBy": null
                          Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)
                Opis
                           Pojazd został zaktualizowany
                Odpowiedź
404 (Not Found)
                           "No_such_vehicle."
                           Pojazd o żadanym id nie istnieje
                Opis
```

Tablica 5.13 Punkt końcowy api/vehicles/id DELETE

Opis			
URL	api/vehicles/id		
Wymagane role	Manager, Ac	dministrator	
Metoda	DELETE		
	Pr	zykładowe odpowiedzi	
200 (OK)	Opis	Pojazd został usunięty	
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_vehicle."	
	Opis	Pojazd o żądanym <i>id</i> nie istnieje	
400 (Bad Request)	Odpowiedź	"Vehicle_has_bookings."	
	Opis	System posiada rezerwacje przypisane do pojazdu o żądanym id , nie może on zostać usunięty	

Ubezpieczenia

Tabl	ica 5.14 Punk	kt końcowy api/insurances/vehicle/id GET	
		Opis	
URL	api/insurances		
Wymagane role	Manager, Administrator		
Metoda	GET		
		Przykładowe odpowiedzi	
200 (OK)	Odpowiedź	Przykładowe odpowiedzi { "id": 105, "vehicleId": 31, "startDate": "2017-09-03T00:00:00", "endDate": "2018-09-03T00:00:00", "cost": 683, "insurer": "Protecto", "insuranceId": "INS-2017-9-3-1004", "mileage": 4739950, "addedOn": "2018-11-21T20	
	Opis	Lista ubezpieczeń dla danego pojazdu	
	1	. 010	

Tablica 5.15 Punkt końcowy api/insurances/id GET

Opis			
URL	api/insurances/id		
Wymagane role	Manager, Administrator		
Metoda	GET		
	Przykładowe odpowiedzi		
200 (OK)	Odpowiedź	<pre>{ "id": 105, "vehicleId": 31, "startDate": "2017-09-03T00:00:00", "endDate": "2018-09-03T00:00:00", "cost": 683, "insurer": "Protecto", "insuranceId": "INS-2017-9-3-1004", "mileage": 4739950, "addedOn": "2018-11-21T20 :49:13.6555747", "addedBy": "admin", "modifiedOn": null, "modifiedBy": null }</pre>	
404 (Not Found)	Opis Odpowiedź	Ubezpieczenie o żądanym <i>id</i>	
101 (1101 Found)	Opis	"No_such_insurance." Ubezpieczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje	

Tablica 5.16 Punkt końcowy api/insurances POST

Tablica 5.10 Funkt koncowy api/insurances FOS1			
Opis			
URL	api/insurances		
Wymagane role	Manager, Administrator		
Metoda	POST		
	Przykładowe ciało		
	{		
	"vehicleId": 31,		
"startDate": "2017-09-03T00:00:00",			
"endDate": "2018-09-03T00:00:00",			
"cost": 683 ,			
"insurer": "Protecto",			
"insuranceId": "INS-2017-9-3-1004",			
"mileage": 4739950			
}			
	Przykładowe odpowiedzi		
200 (OK)	Odpowiedź Id utworzonego ubezpieczenia		
	Opis Utworzenie nowego ubezpieczenia		

Tablica 5.17 Punkt końcowy api/insurances/id PUT

Opis			
api/insurances/id			
Manager, Administrator			
PUT			
1	Przykładowe ciało		
"id": 105,			
"vehicleId"	': 31,		
	": " $2017-09-03T00:00:00$ ",		
"endDate": " $2018-09-03T00:00:00$ ",			
"cost": 683,			
"insurer": "Protecto",			
"insuranceId": "INS-2017-9-3-1004",			
"mileage": 4739950,			
"addedOn": "2018-11-21T20:49:13.6555747",			
"addedBy": "admin",			
"modifiedOn": null,			
"modifiedBy": null			
}			
Przykładowe odpowiedzi			
	Ubezpieczenie zostało zaktualizowane		
Odpowiedź			
	"No_such_insurance."		
Opis	Ubezpieczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje		
	Manager, Ad PUT "id": 105, "vehicleId" "startDate": "endDate": "cost": 68: "insurer": "insurance! "mileage": "addedOn": "addedBy": "modifiedOn" "modifiedBy Opis Odpowiedź		

Tablica 5.18 Punkt końcowy $api/insurances/id\ DELETE$

Opis		
URL	api/insurances/id	
Wymagane role	Manager, Administrator	
Metoda	DELETE	
Przykładowe odpowiedzi		
200 (OK)	Opis	Ubezpieczenie zostało usunięte
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_insurance."
	Opis	Ubezpieczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje

Naprawy

Tablica 5.19 Punkt końcowy api/maintenances/vehicle/id <math display="inline">GET

Opis URL api/maintenances Wymagane role Manager, Administrator
1 /
T W VIHABARE TOTE   IVIAHABET, AUTHIUSTIATOF
Metoda GET
Przykładowe odpowiedzi 200 (OK) Odpowiedź {   "id": 149,   "vehicleId": 55,   "startDate": "2017-04-09T00:00:00",   "description": "Maintenance example
Opis Lista napraw dla danego pojazdu

Tablica 5.20 Punkt końcowy $api/maintenances/id\ GET$

Opis				
URL	api/maintenances/id			
Wymagane role	Manager, Administrator			
Metoda	GET			
	Przykładowe odpowiedzi			
200 (OK)	Odpowiedź	<pre>{ "id": 149, "vehicleId": 55, "startDate": "2017-04-09T00:00:00", "endDate": "2017-04-23T00:00:00", "description": "Maintenance example generated during seeding.", "mileage": 6006626, "regular": true, "completed": true, "cost": 1154, "addedOn": "2018-11-21T20 :49:14.513674", "addedBy": "admin", "modifiedOn": null, "modifiedBy": null }</pre>		
	Opis	Naprawa o żądanym <i>id</i>		
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_maintenance."		
	Opis	Naprawa o żądanym <i>id</i> nie istnieje		

Tablica 5.21 Punkt końcowy api/maintenances POST

```
Opis
URL
               api/maintenances
Wymagane role
               Manager, Administrator
Metoda
               POST
                            Przykładowe ciało
   "id": 149,
   "vehicleId": 55,
   "startDate": "2017-04-09T00:00:00",
   "endDate": "2017-04-23T00:00:00",
   "description": "Maintenance example generated during seeding.",
   "mileage": 6006626,
   "regular": true,
   "completed": true,
   "cost": 1154
                         Przykładowe odpowiedzi
               Odpowiedź
                          Id utworzonej naprawy
200 (OK)
               Opis
                          Utworzenie nowej naprawy
```

Tablica 5.22 Punkt końcowy api/maintenances/id PUT			
		Opis	
URL	api/maintenances/id		
Wymagane role	Manager, Administrator		
Metoda	PUT		
		Przykładowe ciało	
{			
"id": 149,			
"vehicleId"	: 55,		
"startDate"	: "2017-04-	-09T00:00:00",	
" end D at $e"$:	"2017-04-2"	3T00:00:00",	
" descriptio	n": "Maint	enance example generated during seeding.",	
"mileage":			
"regular":	true,		
"completed"	"completed": true,		
"cost": 115	" $\cos t$ ": 1154,		
		1T20:49:14.513674",	
"addedBy": "admin",			
"modifiedOn": null,			
"modifiedBy": null			
}			
Przykładowe odpowiedzi			
$200 \; (OK)$	Opis	Naprawa została zaktualizowana	
404 (Not Found)	Odpowiedź		
		"No_such_maintenance."	
	Opis	Naprawa o żądanym <i>id</i> nie istnieje	
Į	Opis	raprawa o ządanym w me istineje	

Tablica 9.29 Tulikt kolicowy api/maintenances/ta DEEETE			
		Opis	
URL	api/maintenances/id		
Wymagane role	Manager, Administrator		
Metoda	DELETE		
Przykładowe odpowiedzi			
200 (OK)	Opis	Naprawa została usunięta	
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_maintenance."	
	Opis	Naprawa o żadanym <i>id</i> nie istnieje	

Tablica 5.23 Punkt końcowy api/maintenances/id DELETE

Wypożyczenia

Tablica 5.24 Punkt końcowy api/bookings/vehicle/id GET

Tablica 5.24 Punkt końcowy api/bookings/vehicle/id GET		
Opis		
URL	api/booking	
Wymagane role	Employee	
Metoda	GET	
		Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)	Odpowiedź	[{ "id": 140, "employeeId": 5, "employeeUserName": "kkrzysztofowski", "vehicle": "Ford Focus", "status": "Completed", "startDate": "2017-01-24T00:00:00", "endDate": "2017-02-06T00:00:00" }, { "id": 141, "employeeId": 3, "employeeUserName": "mmarkowski", "vehicle": "Skoda Octavia", "status": "Completed", "status": "Completed", "startDate": "2017-02-07T00:00:00", "endDate": "2017-02-20T00:00:00" }]
	Opis	Lista napraw dla danego pojazdu

Tablica 5.25 Punkt końcowy api/bookings/id GET

		Opis
URL	api/booking	s/id
Wymagane role	Employee	
Metoda	GET	
	]	Przykładowe odpowiedzi
200 (OK)	Odpowiedź	<pre>{ "id": 141, "vehicleId": 48, "employeeId": 3, "status": "Completed", "startDate": "2017-02-07T00:00:00", "endDate": "2017-02-20T00:00:00", "purpose": "Example purpose generated during seeding.", "notes": null, "mileage": 158, "fuelConsumed": 0, "cost": 0, "addedOn": "2018-11-21T20 :49:14.2964683", "addedBy": "admin",</pre>
		"modifiedOn": null,
		"modifiedBy": null }
	Opis	Wypożyczenie o żądanym <i>id</i>
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_booking."
	Opis	Wypożyczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje

Tablica 5.26 Punkt końcowy api/booking POST

```
Opis
URL
                  api/booking
Wymagane role
                  Employee
Metoda
                  POST
                             Przykładowe ciało
        "vehicleId": 48,
        "employeeId": 3,
       "status": "Completed",
       "startDate": "2017-02-07T00:00:00",
        "endDate": "2017-02-20T00:00:00",
        "purpose": "Example purpose generated during seeding.",
       "notes": null,
        "mileage": 158,
        "fuelConsumed": 15,
        "cost": 60
                          Przykładowe odpowiedzi
                  Odpowiedź
                              Id utworzonego wypożyczenia
200 (OK)
                  Opis
                              Utworzenie nowego wypożyczenia
                  Odpowiedź
400 (Bad Request)
                              "No_such_employee."
                  Opis
                              Pracownik powiązany z wypożyczeniem nie istnieje
                  Odpowiedź
400 (Bad Request)
                              "No_such_vehicle."
                  Opis
                             Pojazd powiązany z wypożyczeniem nie istnieje
```

Tablica 5.27 Punkt końcowy api/bookings/id PUT

		Opis		
URL	api/booking	s/id		
Wymagane role	Employee			
Metoda	PUT			
		Przykładowe ciało		
{				
"id": 1	41,			
	eId": 48,			
	yeeId": 3,			
	": "Comple			
	"startDate": "2017-02-07T00:00:00",			
		02-20T00:00:00",		
	_	ble purpose generated during seeding.",		
	: null,			
	e": 158,			
	nsumed": 1	5,		
"cost":	,	11 01500 40 14 0004600		
		11-21T20:49:14.2964683",		
	by": "admin			
	"modifiedOn": null, "modifiedBy": null			
modili	edby": nui	1		
<u> </u>	Przykładowe odpowiedzi			
200 (OK)	Opis	Wypożyczenie zostało zaktualizowane		
200 (OK)	_	Wypozyczenie zostato zaktuanzowane		
404 (Not Found)	Odpowiedź	"AT 1 1 1 1 "		
,		"No_such_booking."		
	Opis	Wypożyczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje		

Tablica 5.28 Punkt końcowy $api/bookings/id\ DELETE$

Opis			
URL	api/booking	s/id	
Wymagane role	Employee		
Metoda	DELETE		
Przykładowe odpowiedzi			
200 (OK)	Opis	Wypożyczenie zostało usunięte	
404 (Not Found)	Odpowiedź	"No_such_booking."	
	Opis	Wypożyczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje	
400 (Bad request)	Odpowiedź	"Cannot_delete_bookings_that_have_been_submitted."	
	Opis	Wypożyczenie o żądanym <i>id</i> nie istnieje	

5.4.3 Filtrowanie wyników żądań GET

Interfejs programistyczny umożliwia filtrowanie wyników żądań GET poprzez warunki przesyłane w URL.

Tablica 5.29 Filtr modeli pojazdów (api/vehicle-models GET)

140	Tablica 9.25 This model pojazdow (api) venicie-models GET)		
Filtr modeli pojazdów			
URL	api/vehicle-models		
Warunki			
Nazwa	Opis		
Manufacturer	Producent		
Przykładowy filtr			
URL	api/vehicle-models?manufacturer=Ford		
API zwróci wyłącznie modele samochodów wyprodukowane przez Forda			

Tablica 5.30 Filtr pojazdów (api/vehicles GET)

Filtr modeli pojazdów				
URL	api/vehicle-models			
Warunki				
Nazwa	Opis			
Manufacturer	Producent			
VehicleModelId	Id modelu			
LocationCode	Id obecnej lokalizacji			
ChassisCode	Kod karoserii			
MinBookingDays	Minimalna ilość dni w których pojazd jest dostępny			
Status	Obecny status pojazdu			
	Przykładowy filtr			
URL	api/vehicles?Manufacturer=Ford&LocationCode=KRK-			
	1&MinBookingDays=30			
API zwróci wyłącznie samochodowy wyprodukowane przez Forda,				
przebywające w lokalizacji KRK-1 oraz dostępne na co najmniej 30				
dni				

Filtr wypożyczeń			
URL	api/bookings		
	Warunki		
Nazwa	Opis		
EmployeeId	Id pracownika który utworzył wypożyczenie		
EmployeeUserName	Nazwa użytkownika który utworzył wypożyczenie		
VehicleId	Id wypożyczanego pojazdu		
Statuses	Dozwolone statusy wypożyczenia		
FromDate	Data po której rozpoczęły się wypożyczenia		
ToDate	Data przed którą zakończyły się wypożyczenia		
Przykładowy filtr			
URL	api/bookings?Statuses=Completed&Statuses=Rejected&Em-		
	ployeeUserName=jkowalski		
API zwróci zakończone (Completed) lub odrzucone (Rejected)			
wypożyczenia utworzone przez użytkownika jkowalski			

Tablica 5.31 Filtr wypożyczeń (api/bookings GET)

Mechanizm filtrowania jest wydajny nawet dla skomplikowanych żądań - implementacja korzysta z interfejsu IQueryable, pozwalającego na dodawanie wielu warunków które zostaną wykonane wyłącznie raz. W trakcie wywołania funkcji ToListAsync(), warunki dodane do IQueryable zostaną przetłumaczone do pojedynczego zapytania SQL które zostanie wykonane w bazie danych po czym zwróci listę obiektów.

Listing 5.5 Logika filtrującą dla modeli pojazdów

5.4.4 Eksport statystyk floty

System przechowuje informacje na temat bieżących kosztów generowanych przez flotę; raporty zawierające te informacje mogą być wyeksportowane do pliku .csv by następnie zostać zaimportowane do narzędzia kalkulacyjnego, takiego jak Microsoft Excel.

W utworzonym systemie eksport do pliku wywoływany jest przez żądanie *HTTP POST* na adres *api/reports/generate/days*, gdzie *days* to liczba określająca z jak wielu dni wstecz powinny być brane dane dotyczące wypożyczeń.

Listing 5.6 Przykładowy raport ze statystykami pojazdów

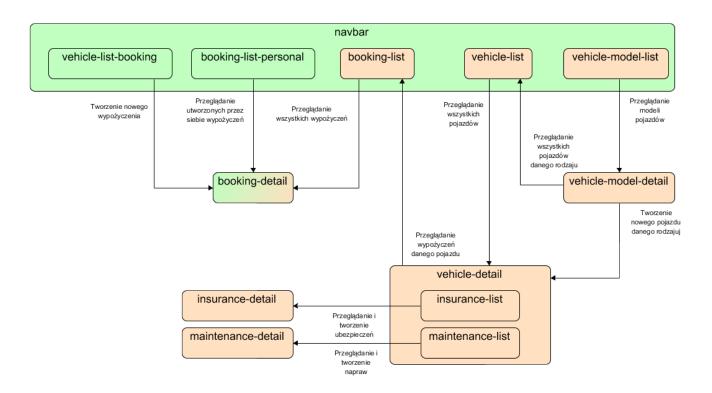
```
ChassisCode, Manufacturer, Model, YearOfManufacture, Cost, Mileage,
   FuelConsumed
I1Y9HNIMESHU, Ford, Focus, 2016, "9497,00", 7135,373
571 VIXS34I71, Ford, C-Max, 2016, "4812, 00", 9823, 532
UTQYXSB44JGE, Toyota, Corolla, 2018, "2006, 00", 659, 0
6T7HDCTIV0BZ, Toyota, Auris, 2015, "13743, 00", 20026, 815
336J4Q7ZFI4E, Skoda, Superb, 2017, "3166,00",6474,385
5SX28LAN2LPK, Ford, Focus, 2015, "5858,00", 13492,647
MHLI99XWS3OL, Skoda, Octavia, 2018, "1023,00", 1465,0
TN2VWMC54JP1, Skoda, Superb, 2018, "1194,00", 446,0
TZ1UXM08X7ZU, Ford, Focus, 2015, "6823,00", 10776,667
0UYVWETOC5C7, Toyota, Corolla, 2017, "4389,00",5138,224
4VZLW2GQ7JUC, Ford, C-Max, 2017, "3802, 00", 5781, 216
NAJIA10E0C2B, Ford, Mondeo, 2016, "8742, 00", 9059, 498
HS11MIV1AR8W, Ford, Focus, 2017, "4277,00",8118,362
TIZOCIKJINBR, Skoda, Superb, 2018, "3704,00",47,0
E5RQAGK8NWGE, Skoda, Superb, 2017, "5618,00",4630,229
```

5.5 Interfejs użytkownika

5.5.1 Układ interfejsu użytkownika

Komponenty (widoki) wchodzące w skład interfejsu użytkownika można podzielić na dwa główne rodzaje:

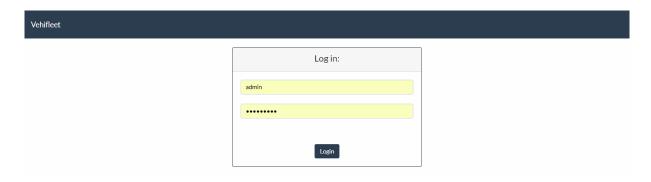
- Widok szczegółowy (detail) który zawiera komplet informacji o danym obiekcie i umożliwia jego edycję.
- Widok listy (*list*) zawierający małą ilość informacji wymaganych do identyfikacji danego obiektu oraz możliwość przejścia do widoku szczegółowego. Widoki tego typu są punktem wejściowym do bardziej zaawansowanej logiki interfejsu, dostępnym bezpośrednio za pomocą paska nawigacji (*navbar*).

Rysunek 5.4 Widoki interfejsu użytkownika

Widoki zielone dostępne są dla każdego użytkownika; widoki pomarańczowe wyłącznie dla użytkownika o odpowiednich uprawnieniach. Widok booking-detail jest specjalnym przypadkiem oferującym różne możliwości w zależności od uprawnień użytkownika.

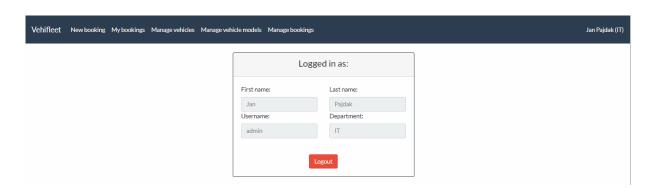
5.5.2 Ekran logowania

Rysunek 5.5 Widok logowania (dashboard-login)

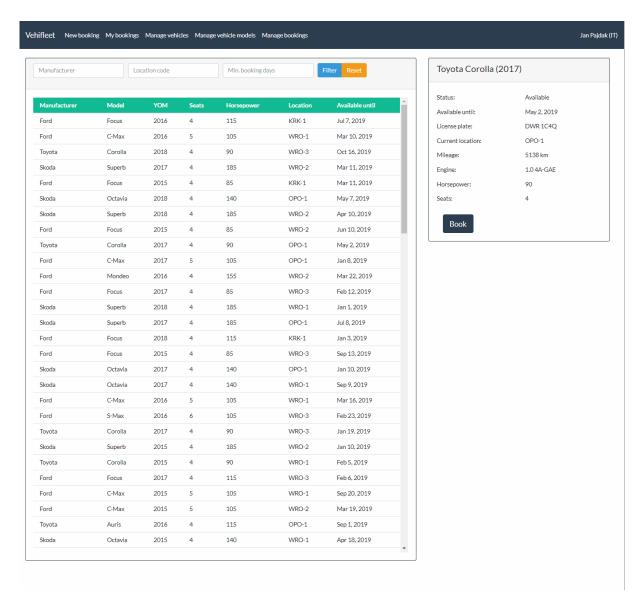
Jedyny widok dostępny dla niezalogowanego użytkownika. Aplikacja uniemożliwia dostęp do wszystkich innych widoków osobom niezalogowanym; przy ręcznej zmianie adresu w przeglądarce nieupoważniony użytkownik zostanie przekierowany do tego widoku.

5.5.3 Ekran wylogowywania

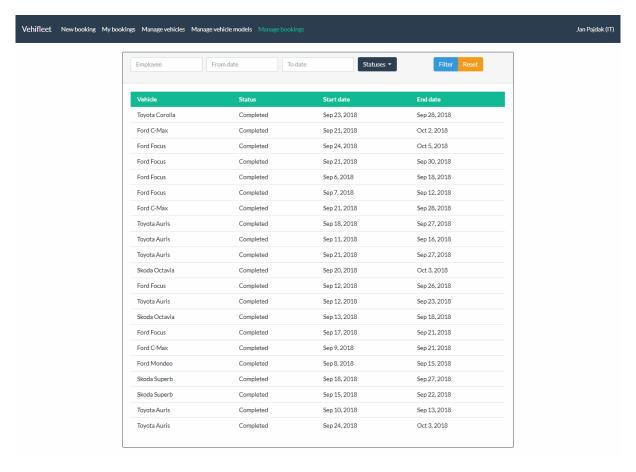
Rysunek 5.6 Widok zalogowanego użytkownika (dashboard-user-details) Podstawowy widok zalogowanego użytkownika z informacjami o użytkowniku i możliwością wylogowania się.

5.5.4 Dostępne pojazdy

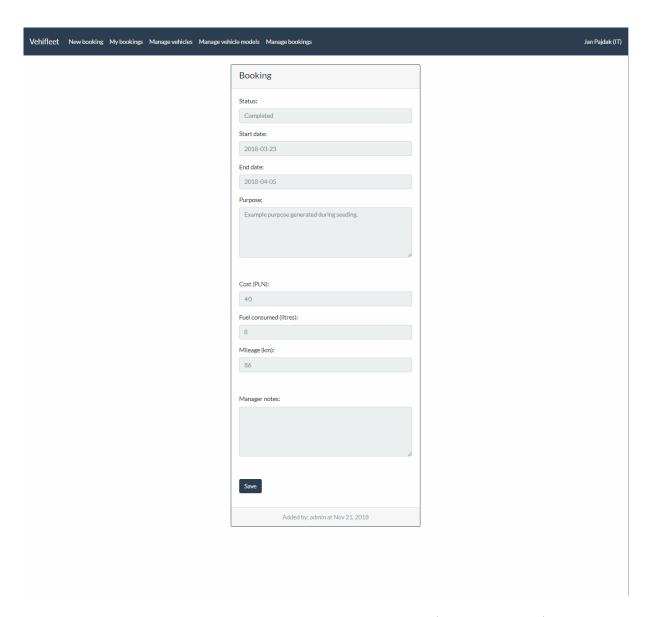
Rysunek 5.7 Widok listy dostępnych pojazdów (vehicle-list-booking) Lista dostępnych pojazdów która może być dodatkowo filtrowana. Po kliknięciu na jakikolwiek pojazd, jego dokładne informacje zostają wczytane i wyświetlone w oknie po prawej stronie; użytkownik może utworzyć nową rezerwację używając przycisku *Book*.

5.5.5 Historia wypożyczeń

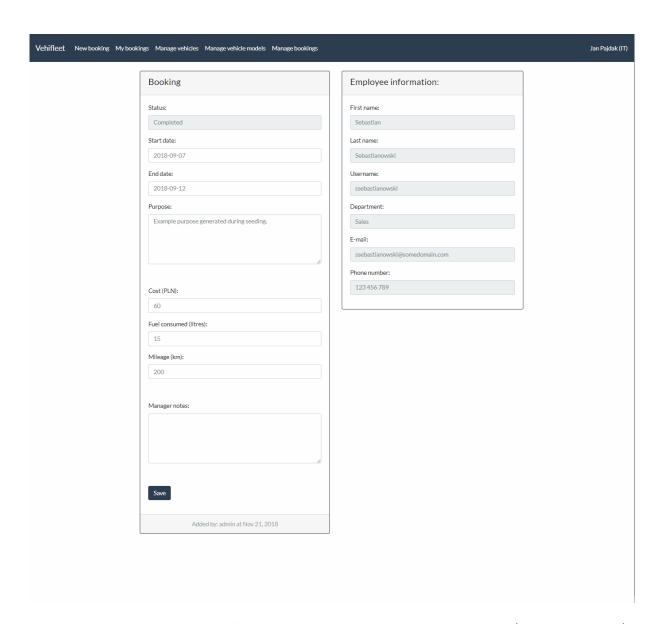
Rysunek 5.8 Widok listy historii wypożyczeń (booking-personal) Widok zawiera wypożyczenia utworzone tylko i wyłącznie przez zalogowanego użytkownika; użytkownik bez praw kierownika nie jest w stanie przeglądać cudzych wypożyczeń. Kliknięcie w rekord otwiera szczegółowy widok wypożyczenia.

5.5.6 Szczegóły wypożyczenia

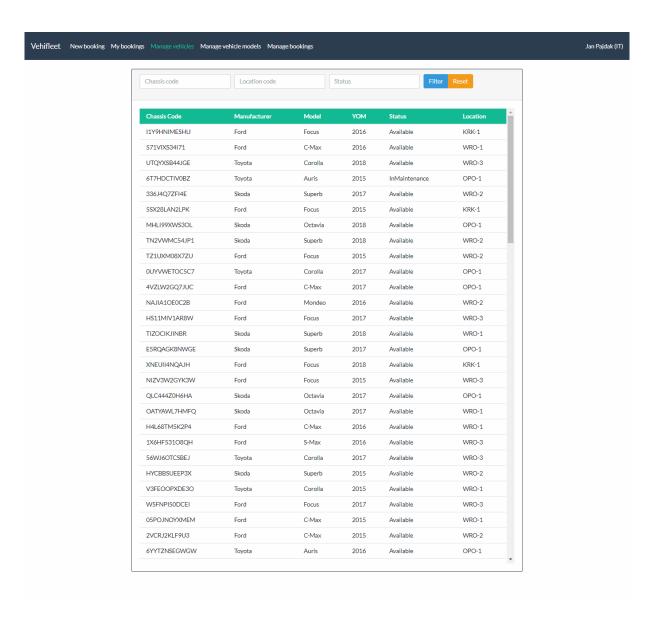
Rysunek 5.9 Widok szczegółowy wypożyczenia (booking-details) W tym widoku można zarówno utworzyć nowe wypożyczenie, jak i edytować już istniejące.

5.5.7 Szczegóły wypożyczenia w trybie kierownika

Rysunek 5.10 Widok szczegółowy wypożyczenia w trybie kierownika (booking-details) Jeżeli zalogowany użytkownik posiada pełne uprawnienia i przegląda cudze wypożyczenia, po stronie prawej zostają wyświetlone dodatkowe informacje o użytkowniku który utworzył wypożyczenie.

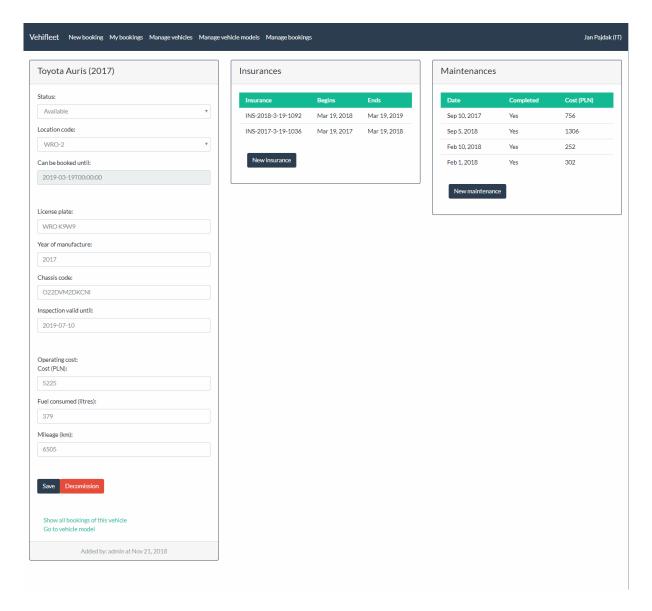
5.5.8 Wszystkie pojazdy

Rysunek 5.11 Widok listy pojazdów (vehicle-list)

Widok pozwala na przeglądanie wszystkich pojazdów śledzonych w systemie oraz na filtrowanie. Kliknięcie w rekord przechodzi do widoku szczegółów wybranego pojazdu.

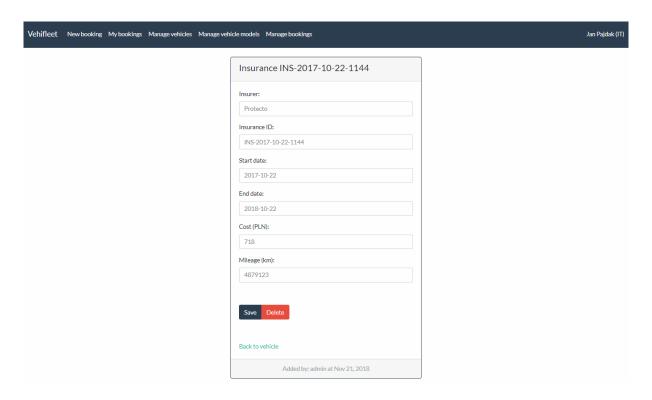
5.5.9 Szczegóły pojazdu

Rysunek 5.12 Widok szczegółowy pojazdu (vehicle-details)

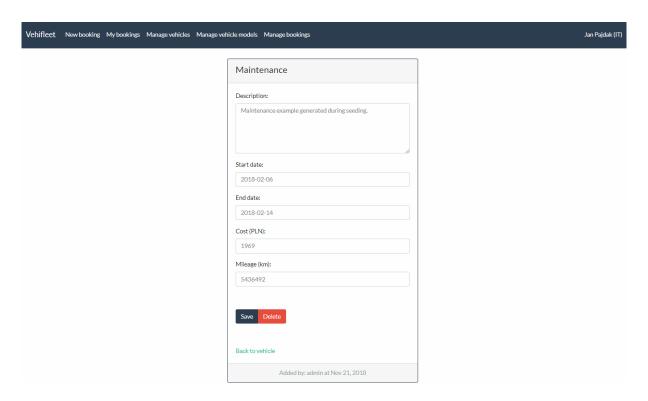
Widok zawierający wszystkie informacje na temat pojazdu wraz z listą ubezpieczeń i napraw, które mogą być dodawane lub edytowane po wybraniu poprzez kliknięcie. Użytkownik może wyświetlić wszystkie wypożyczenia danego pojazdu lub jego dokładną specyfikacje techniczną po kliknięciu na jeden z dwóch odnośników na dole okna.

5.5.10 Szczegóły ubezpieczenia

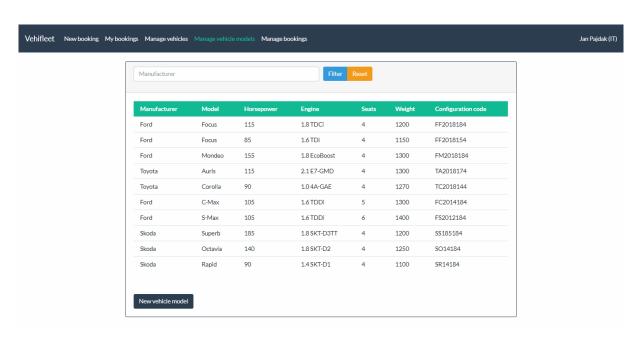
Rysunek 5.13 Widok szczegółowy ubezpieczenia (insurance-details) Widok pozwalający na edycję ubezpieczenia.

5.5.11 Szczegóły naprawy

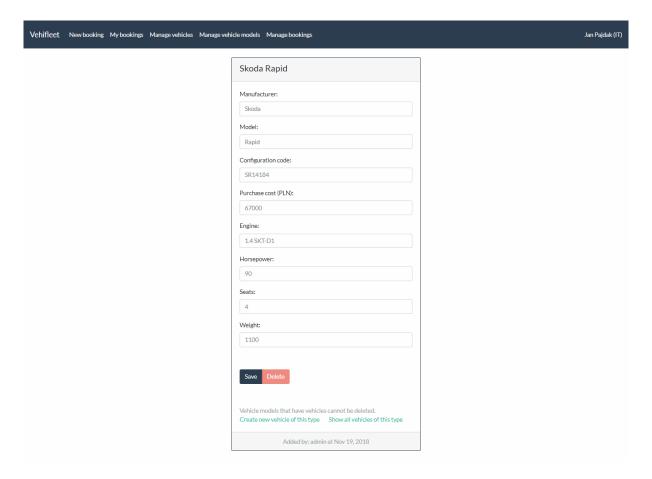
Rysunek 5.14 Widok szczegółowy naprawy (maintenance-details) Widok pozwalający na edycję zdarzenia naprawy.

5.5.12 Wszystkie modele pojazdów

Rysunek 5.15 Widok listy modeli pojazdów (vehicle-model-list) Widok umożliwia przeglądanie modeli pojazdów. Kliknięcie w rekord przechodzi do widoku szczegółowego.

5.5.13 Szczegóły modelu pojazdu

Rysunek 5.16 Widok szczegółowy modelu pojazdu (vehicle-model-details) Widok pozwalający na dodawanie oraz edycje modeli pojazdów. Użytkownik może również wyświetlić wszystkie pojazdy tego typu lub wprowadzić informację o nowym egzemplarzu za pomocą odnośników na dole okna.

Rozdział 6

Testy

6.1 Testy jednostkowe

System był testowany przy użyciu testów jednostkowych korzystających z biblioteki XUnit oraz napisanych w schludny, zgodny z często stosowaną w języku C# konwencją AAA sposób, bazujący na podziałe testu na trzy sekcje:

- 1. Przygotuj (Arrange): przygotowanie niezbędnych zmiennych
- 2. Działaj (Act): wywołanie metod które mają być testowane
- 3. Sprawdź (Assert): sprawdzenie wyniku

Listing 6.1 Przykład testu jednostkowego zgodnego z konwencją AAA

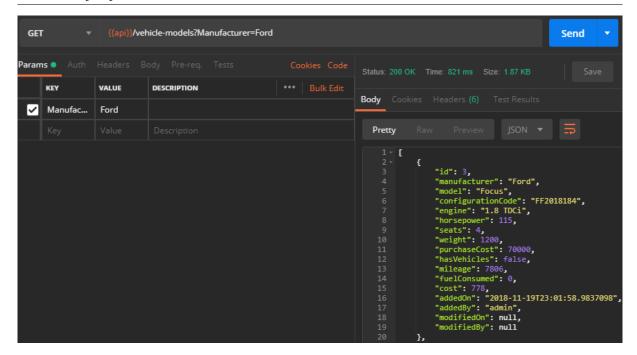
```
[Fact]
public void Should_Add_Spaces_1()
{
    // Arrange
    var text = "SomeTestText";
    var expected = "Some_Test_Text";

    // Act
    var actual = text.AddSpaces();

    // Assert
    Assert.Equal(expected, actual);
}
```

6.2 Testy systemowe

Najczęściej stosowanym rodzajem testów były testy systemowe przy użyciu narzędzia *Postman* pozwalającego na wygodne tworzenie i wysyłanie skomplikowanych żądań *HTTP*. *Postman* pozwala również na zapisywanie oraz organizowanie żądań co znacznie przyśpiesza proces testowania.

Rysunek 6.1 Interfejs programu Postman

6.3 Testy dymne

Testy dymne (*smoke test*) były używane w końcowej fazie projektu; polegały na wcieleniu się w rolę użytkownika i przechodzeniu najczęściej używanych ścieżek (np. tworzeniu wypożyczenia). Testy tego typu pozwalają szybko zweryfikować czy kluczowa funkcjonalność systemu działa bezproblemowo.

Rozdział 7

Podsumowanie

7.1 Wnioski

Celem pracy było utworzenie systemu pozwalającego na kontrolę dostępu do pojazdów oraz śledzeniu ich stanu; cel ten został spełniony. System został napisany w sposób zgodny ze standardami co pozwala na łatwiejsze utrzymanie (w tym dalszą rozbudowę). Zastosowanie nowoczesnych technologii takich jak framework ASP.NET Core 2.1 pozwala na łatwe rozwijanie aplikacji przy użyciu języka C#, dodatkowo oferując wiele zalet takich jak multiplatformowość i zwiększoną wydajność względem tradycyjnego ASP.NET Framework. Użycie aplikacji webowej jako interfejsu użytkownika pozwala na dostęp do systemu bez potrzeby instalacji aplikacji klienckiej. Aplikacja webowa eliminuje również problemy takie jak aktualizacje do nowych wersji i zmniejsza koszt utrzymania całego systemu.

7.2 Możliwości rozwoju

System może być rozwinięty na wiele sposobów; kilka z nich:

- Automatyczna generacja raportów o kosztach (np. co miesiąc) oraz wprowadzenie serwisu wysyłającego raport e-mailem do użytkowników
- Wyświetlanie statystyk w formie graficznej w interfejsie użytkownika
- Przystosowanie aplikacji to użycia na urządzeniach mobilnych
- Udostępnienie interfejsu programistycznego innym systemom przykładowo system zbierający koszty generowane przez dany dział w firmie mógłby sprawdzać wydatki pracownika wiążące się z wypożyczaniem pojazdów
- Konteneryzacja aplikacji
- Przechowywanie pełnej historii edycji oraz generowanie raportów audytowych w formacie zgodnym z Microsoft Excel.

Bibliografia

- [1] Angular Docs. *Introduction to components*, 2018. URL https://angular.io/guide/architecture-components. Dostęp 03.12.2018.
- [2] Angular Docs. Style Guide, 2018. URL https://angular.io/guide/styleguide. Dostęp 03.12.2018.
- [3] JWT. JSON Web Tokens, 2018. URL https://jwt.io. Dostęp 03.12.2018.
- [4] MSDN. Generics, 2015. URL https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/programming-guide/generics/. Dostep 03.12.2018.
- [5] MSDN. TypeScript Understanding TypeScript, 2015. URL https://msdn.microsoft.com/en-us/magazine/dn890374.aspx. Dostęp 03.12.2018.
- [6] MSDN. Entity Framework Core, 2016. URL https://docs.microsoft.com/en-us/ef/core. Dostęp 03.12.2018.
- [7] MSDN. Entity Framework Core: Relationships, 2016. URL https://docs.microsoft.com/en-us/ef/core/modeling/relationships. Dostep 03.12.2018.
- [8] MSDN. General Naming Conventions, 2017. URL https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/standard/design-guidelines/general-naming-conventions. Dostęp 03.12.2018.
- [9] MSDN. Build web APIs with ASP.NET Core, 2018. URL https://docs.microsoft.com/en-us/aspnet/core/web-api/?view=aspnetcore-2.1. Dostęp 03.12.2018.

Spis rysunków

5.1	Uproszczony schemat architektury z wyodrębnionymi najważniejszymi ele-	
	mentami składowymi	12
5.2	Przykładowy token JWT	14
5.3	Diagram klas	15
5.4	Widoki interfejsu użytkownika	41
5.5	Widok logowania (dashboard-login)	42
5.6	Widok zalogowanego użytkownika (dashboard-user-details)	42
5.7	Widok listy dostępnych pojazdów (vehicle-list-booking)	43
5.8	Widok listy historii wypożyczeń (booking-personal)	44
5.9	Widok szczegółowy wypożyczenia (booking-details)	45
5.10	Widok szczegółowy wypożyczenia w trybie kierownika (booking-details)	46
5.11	Widok listy pojazdów (vehicle-list)	47
5.12	Widok szczegółowy pojazdu (vehicle-details)	48
5.13	Widok szczegółowy ubezpieczenia (insurance-details)	49
5.14	Widok szczegółowy naprawy (maintenance-details)	49
5.15	Widok listy modeli pojazdów (vehicle-model-list)	50
5.16	Widok szczegółowy modelu pojazdu (vehicle-model-details)	51
6.1	Interfejs programu Postman	53

Spis tablic

5.1	Najważniejsze konwencje nazewnicze
5.2	Domyślna konfiguracja relacji ról do poziomu uprawnień
5.3	Punkt końcowy api/vehicle-models GET
5.4	Punkt końcowy api/vehicle-models/manufacturers GET
5.5	Punkt końcowy api/vehicle-models/id GET
5.6	Punkt końcowy api/vehicle-models POST
5.7	Punkt końcowy api/vehicle-models/id PUT
5.8	Punkt końcowy api/vehicle-models/id DELETE
5.9	Punkt końcowy api/vehicles GET
5.10	Punkt końcowy api/vehicles/id GET
5.11	Punkt końcowy api/vehicles POST
5.12	Punkt końcowy api/vehicles/id PUT
	Punkt końcowy api/vehicles/id DELETE
5.14	Punkt końcowy api/insurances/vehicle/id GET
	Punkt końcowy api/insurances/id GET
5.16	Punkt końcowy api/insurances POST
5.17	Punkt końcowy api/insurances/id PUT
5.18	Punkt końcowy api/insurances/id DELETE
5.19	Punkt końcowy api/maintenances/vehicle/id GET
	Punkt końcowy api/maintenances/id GET
5.21	Punkt końcowy api/maintenances POST
5.22	Punkt końcowy api/maintenances/id PUT
5.23	Punkt końcowy api/maintenances/id DELETE
	Punkt końcowy api/bookings/vehicle/id GET
5.25	Punkt końcowy api/bookings/id GET
5.26	Punkt końcowy api/booking POST
5.27	Punkt końcowy api/bookings/id PUT
5.28	Punkt końcowy api/bookings/id DELETE
	Filtr modeli pojazdów (api/vehicle-models GET)
	Filtr pojazdów (api/vehicles GET)
	Filtr wypożyczeń (api/bookings GET)

Listingi

5.1	Przykład definiowania relacji między klasami w code-first	16	
5.2	2 Ładowanie powiązanych obiektów na przykładzie relacji wypożyczenia do		
	pojazdu	16	
5.3	Klasa abstrakcyjna AuditableEntity	17	
5.4	Klasa abstrakcyjna CostGeneratingEntity	17	
5.5	Logika filtrującą dla modeli pojazdów	39	
5.6	Przykładowy raport ze statystykami pojazdów	40	
6.1	Przykład testu jednostkowego zgodnego z konwencją AAA	52	